

# BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

## PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:  
Pe un an 5 fl.—cr., pe 1/2 an 2 fl. 50 cr.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 14 fr., pe jumătate an 7 franci.

## PREȚUL INSERTIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin  
cam 150 cuvinte 3 fl.; până la 200 cuvinte 4 fl.;  
și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondențele se se adreseze Redacției

„BISERICA și ȘCOLA.“

Er banii de prenumerațiune la  
TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.

## Ordinațiune

### in cauza întregirii plăților parohiale.

Iată ordinațiunea pe care ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică, în conțelegere cu cel de finanțe, a edat-o zilele trecute în cauza executării legii despre întregirea venitelor parohiale, pentru toate confesiunile din patrie.

Nr. 4433--98 Pres.

M. C. I.

*Ordinațiune, a ministrului de culte și instruc. publică și a ministrului de finanțe, în cauza executării articolului de lege XIV. din 1898, despre întregirea venitelor parohilor.*

Pe temeiul imputernicirii cuprinse în §. 23 al articolului de lege XIV. din 1898, ordonăm:

§. 1. Scopul legii despre întregirea venitelor parohiale, este ca venitele parohilor de lit latin, grecesc și armean, și până atunci până când ele nu vor fi regulate pe altă cale, să se întregescă *provisoriu*, iar venitele celorlalte confesivni recipiate legal, să se întregescă *stabil*, după modalitățile circumscrise în lege.

§. 2. In scopul întregirii *provisorii* a venitelor preoțiilor catolice de diferite rituri, legislațiunea ia în budgetul statului o sumă specială.

Față cu întregirea oferită din suma luată cu asemenea menire în budgetul statului, legea are valoare în cadrul statorit *într'însa*.

In general însă legea nu are valoare față de acele sume pe cari legislațiunea le statorosece la alte rubrici ale budgetului de stat, sub titlu de ajutoare școlare ori bisericesci catolice, sau cari se *licuidă* din fondul catolic bisericesc și școlar.

Ministrul de culte și instrucțiune întregesece gradat și în cadrul sumei ce-i stă la dispozițiune, venitele preo-

ților catolici de diferite rituri, considerând datele ce-i stau la îndemână.

§. 3. La întregirea afigurată prin §. 2 al legii despre întregire din 1898. art. 14, față cu fiecare parohie, și a cărei venite, pe temeiul datelor prescrise în §. 10 al ordinațiunii prezente, se va stabili că nu ating cifra de 1600 respective 800 corone, — pôte reflecta:

1) însuși parochul (dar necuprindeând aci și pe călugării aplicați în officii lumești);

2) în ast-fel de cas când parochul aplicat nu vrea să reflecteze la întregirea venitului, sau din cauza vacanței postului de paroch ori din lipsa altor condițiuni, e imposibilă înaintarea unei atari rugări, pentru exoperarea insinuării e îndreptătită superioritatea confesională competentă, în cas de neesistență a acesteia, antistia comunității bisericesci, cu eventuala luare în considerare a plenipotențiatului seu din centru.

Parochii își pot înainta în acest scop rugările lor întemeiate pe datele recerute în ordinațiunea prezentă, și adresate ministerului de culte și instrucțiune publică, pe calea superiorității lor bisericesci, iar în lipsa acesteia, prin antistia comunității bisericesci, — până la 30 Iuliu 1899.

Astfel de post parochial, care a fost înainte de 1 Ianuarie 1898 sistemizat, dar până la 30 Iuliu 1899 n'a fost insinuat, nu pôte fi împărțit de întregire.

§. 4. Parochii cari reflectează la întregirea venitelor, sunt datori să dovedescă atât calificațiunea personală, cât, prin fasionarea autentică a venitelor, și acea împregiurare, că postul ocupat de ei, în înțelesul dispozițiilor legii, e avisat la întregire.

Privitor la datele servite până acum de superioritățile confesionale competente, despre venite, acelea pot încă fi, în înțelesul §-lui 11 al legii, rectificate, și dacă ministrul de culte și instrucțiune acceptază datele rectificate și modalitățile de fasionare, atunci se iau acelea ca basă la întregirea în sensul legii.

§. 5. Călele rubricate pentru documentarea calificațiunii parohilor și pentru fasionarea venitelor (A. și B.), sunt a să pregăti în trei esemplare, documentele adeveritoare însă, sunt a să aclude într'un singur esemplar.

Intru cât atari documente justificătoare n'ar fi redactate în limba oficială a statului, e a să alătura după puțință și o traducere în ungurește, autenticată din oficiu.

După întrebuițarea oficiosă, una dintre côlele rubricate e a să depune la ministerul de culte și instrucțiune, celelalte două esemplare, dimpreună cu documentele adevitóre, să retrimite autorității supreme bisericesci, în lipsa acesteia, antistiei comunității bisericesci.

Rubrica de doveși și observări a côlelor rubricate A.) și B.) servește spre indicarea documentelor necesare pentru justificarea singuraticelor date și spre însemnarea eventualelor observări

Documentele adevitóre se indică ast-fel: ad I. 1.) Contract de arândă, ad II. 2) adeverință protopresbiterală, etc.

§. 7. Tóte documentele ce servesc spre adevărire, sunt scutite de timbru și de taxă, și sunt a să proveadă cu acéstă clausulă: „In afacere de congruă fără timbru“.

Asemenea sunt scutite de timbru acele rugări, pe cari preoții le înaintéză autorităților în scopul căștigării de documente adevitóre.

§. 8. Socótă la exprimarea valorilor în bani, să face în coróne și fileri.

Unde în blanchetă órecare titulă (de rubrică) nu póte fi aplicată față de respectivul preot, aceea (titulă) să șterge cu o linie.

§. 9. Pentru adevărirea cualificațiunii preoțești e a să folosi cóla rubricată însemnată cu litera A). In fruntea côlei e a se scrie diecesa, comitatul și numele parochiei.

In rubrica întâia, să însemnă numele parochului.

In rubrica a 2-a, timpul și locul nașterii parochului, și numărul anilor de serviciu preoțesc. Aceste date le adevărește superioritatea confesională pe temeiul datelor autentice coréspondetóre, sau antistia comunității bisericesci, autenticând tabela de cualificațiune.

In rubrica a 3-a e a să indica, că respectivul paroch e cetățean ungar, ceea-ce e a să adevări, cu observarea prescrișelor referitóre la asta a articolului de lege 50 din 1879, prin document de autenticitate publică.

In rubrica a 4-a să indică, în care an și în care institut de învățământ din patrie a absolvat respectivul paroch clasa a opta a școlelor medii? Ceea-ce e a să adevări cu atestatul de clasă.

In rubrica a 5-a să arată când și unde a absolvat parochul teologia și când a dobândit cualificația de preot? Terminarea studiilor teologice are să le adevărească cu testimoniul respectivului institut de teologie, iar cualificația de preot, cu atestatul de cualificațiune.

Tabela de cualificație astfel umplută, preotul o subscrie în tóte trei esemplarele, iar superioritatea sa confesională, în lipsa acesteia, antistia comunității bisericesci, o autentică.

Pentru fasionarea și adevărirea venitelor parochiale, intrucât între ministrul de culte și instrucțiune și între superioritatea confesională competentă, nu s'a făcut invoire

pentru rectificarea aceloră, — să stabilește următórea procedură:

Folosind cóla rubricată însemnată cu litera B.) în fruntea ei e a să însemna episcopia, comitatul și numele parochiei.

In prima rubrică a acestei côle și sub numeri curenți, sunt a să indica filiile (predii și cătune) aparținétóre parochiei matre mai departe posturile sistemisate de capelani și numărul capelanilor aplicați faptic, scris (numărul) cu litere.

Tot în rubrica asta e a să indica timpul înființării parochiei. Datele privitóre la acésta, sunt a să adevări prin superioritatea confesională sau în lipsa acesteia, prin antistia comunității bisericesci.

In rubrica a dóua e a să însemna depártarea dela materă, a locurilor înșirate în rubrica primă, după kilometri.

In rubrica a treia e a să scrie numărul credincioșilor aparținétóri cercului parochiei și cu locuință stabilă, separat după matre și filii.

In rubrica a patra e a să scrie numele patronului, de sunt mai mulți, a tuturoră.

In cóla rubricată B.) sub numeri curenți sunt a să însemna venitele ce să socotesc și eșitele ce să subtrag (la socotirea plății). Și anume sub I. 1. să indică estinderea proprietății de pământ, după ramii de cultivare, și e a să adevări asta cu cólă pe posesiune catastrală, legalisată. Venitul pământului e a să adevări cu contractul de esarendare, sau întru cât însuși preotul îl folosește, e a să adevări cu media de arândă a celor 5 ani din urmă (1893—1897) a altor pământuri de aceeași calitate din localitate ori din vecinătate. Venitele din arendare, trebuie adevărite cu o copie a contractului de arândare sau cu o adeverință a primăriei comunale (ori orașenești). Copia contractului de arândare o autentică în comune mici și mari, protopretorul, în orașe primarul opidan. Dacă venitul proprietății de pământ în acest chip arătat, să deosebește de cel arătat în cóla din 1894 sau de datele din fóia de emolumente, diferența e a să se motiva în rubrica observărilor.

Acolo unde procesul de comasațiune încă nu e terminat și așa parochul nu știe cât va fi partea lui de pășunat și din pădure, venitul faptic al acestor competențe, să arăta prin adeverință dela antistia comună despre venitele acestea în sumă medie pe cei 5 ani din urmă (1893—1897). In comune mari și mici aceste adevărințe le subscrie pretorul suprem, pe lângă observațiile proprii.

In rubrica I. 2. e a să indica casa de locuit, întinderea curții și a grădinei, și a să adevări asta cu cóla catastrală legalisată. Acéstă adeverință în comune mici și mari o subscrie pretorul suprem pe lângă propriile observări.

Sub I. 3, parochul va însemna profitul curat ce-i rămâne din arândarea edificiilor ori a părților de edificii, după detragerea speselor de întreținere a lor, prescrișe în legea despre dare. In astfel de orașe, cari cad sub darea generală de casă, să vor detrage din venitul brut al caselor 25% ca spese de întreținere (a edificiilor), în

tote celelalte locuri, se vor detrage 30%. Tote acestea se adevăresc cu documentul antistiei comunale (ori orășenești.)

Sub I. 4. sunt a se înșira drepturile aducătoare de câștig, îndreptățirile la acest fel de întreprinderi industriale, ca de pildă: venitul curat după ținerea de mori, vama dela mără, pescărit, folosința de lemne, folosirea de ghindă, vama de port etc. Valoarea în bani a acestor folosințe, e a se adevări cu copia legalizată de antistia comunală (ori orășenească) a contractului de esarëndare. Dacă atari (contracte) nu sunt, cifra mijlocie a celor cinci ani din urmă (1893—1897) o adevărește antistia comunală (ori orășenească), pe care, în comunele mari și mici, o subscrie fisolgebirul pe lângă propriile observații.

Sub I. 5 e a se indica venitul incurs imediat dela credincioși, sau dela comunitatea bisericească, sau dela patron, în bani gata, în produse, sau din lucrul cu mâinile ori cu jugul, care se repețește regulat din an în an, și valoarea în bani a acestor venituri, și încă separat după materă și după filii. Serviciile obligate, sunt a se adevări prin copia foii de emolumente sau cu copia corespunzătoare din alt document. Dacă serviciile se întemeiază mai mult pe un obicei, acest venit preotul îl va adevări cu o scrisore dată de înșiși cei obligați la servicii, iar dacă aceștia din ore-care causă ar tăgădui estradarea adevărinței, primăria comunală (ori orășenească) va adevări ea acest lucru, pe lângă ascultarea celor deobligați. Din venitul rezultat după servicii de lucru sau din produse,  $\frac{1}{6}$  parte e a se detrage ca spese de incasare. Stabilirea întemplată în acest fel, a valorii în bani a serviciilor, se consideră (stabilită) numai pe 10 ani socotiți dela stabilirea definitivă din partea ministrului de culte și instrucțiune; după împlinirea acestui period de timp ministrul ordonază nouă stabilire a valorii.

Sub I. 6. sunt a se indica venitele incurse din taxele de instalare și înmormântare, precum și din taxele ce pot fi pretinse pe temeiul usului, pentru servicii bisericești peste tot, cum e de pildă feștania, etc. Aceste venituri, măsurate conform tabelii de stolă stătorite prin superioritatea confesională, și cu sumarea serviciilor după cari se iau competențe stolare, pe timpul celor din urmă cinci ani (1893—1897), se scriu de preot în cifra medie, socotind la un loc matre cu filii cu tot. Cantitatea taxelor stolare ce pot fi socotite, o stabilește definitiv autoritatea supremă confesională. Taxele de cununii și de botez, nu pot forma substrat de socotă.

Sub I. 7. e a se înșira venitul din interesele acelor capitale fundamentale, care aparțin venitelor parohiale fie pentru servirea de liturgii (misse), fie pentru alte slujbe bisericești.

Veniturile din interesele după capitale pentru liturgii și după alte capitale fundamentale, le adevărește autoritatea bisericească, iar în lipsa acesteia, antistia comunității bisericești. Nu se pot socoti aci venitele din interesele acelor fundațiuni, a căror socotire ar opri-o literale fundamentale al întemeietorului. În astfel de cazuri e a se alătura copia literelor fundamentale, legalizată prin

superioritatea confesională sau în lipsa acesteia prin antistia comunității bisericești.

Sub I. 8. e a se înșira venitul folosit dela comuna politică, dela diecesă, sau din ori-ce alt fond public, sub titlu de întregire a congruei, ajutor statornic, ținere de cal, ori sub alt titlu, în bani gata sau naturalii. Dacă venitul incurs din acești titli, stă din servicii în natură, valoarea aceluia e a se prețui pe temeiul mediei ce rezultă din anii 1893—1897. Media acestor cinci ani o testifică antistia comunală (ori orășenească). Iar această adevărință, în comunele mari și mici, o subscrie primpretorul pe lângă eventualele observații proprii. Dacă parochul trage ajutor dela mai multe comune politice, atunci acesta, pe lângă numirea comunelor, e a se scrie sumar (sumele adause la olaltă). Venitele contrase în bani gata, le testifică cassa care esecută plata.

Sub I. 9. se înșemneză venitul tras din prisosințele incurgerii bisericii locale, intrucât se adevărește că acel prisos pôte fi întrebuințat pentru sporirea venitului parochului. Dreptul parochului la folosirea prisosului venitelor bisericii, precum și media pe cei din urmă cinci ani (1893—1897) a venitului astfel incurs, o testifică superioritatea bisericească, în lipsa ei antistia comunității bisericești.

În privința speselor ce îngreună venitele parohiale, sub II. 1—5, sunt a-se subtrage birurile de stat, comitatense, comunale, sau alte sarcini publice întemeiate în ore-care lege, sau spese de regulare a apelor, — impuse după venitul parochial și factic plătite de paroch. Dările de stat le testifică antistia comunală (orășenească) prin o adevărință estradată pe temeiul libelului original de dare. Dările plătite de paroch în filii, fiind a se adevări tot așa, se adună cu darea din matre, și se scrie la olaltă în rubrică. Tot așa se purcede cu dările de comitat, comunale, cheltuelile de regulare a apelor. Alte sarcini, publice întemeiate în vre-o lege ore-care, se testifică prin atestat comunal autenticat de protopretorul. În orașe aceste adevărințe la estradă primăria orășenească.

Sub II. 6—8 sunt a se înșemna acele plătiri, aprobate și de autoritățile superioare, cari de obicei se fac an de an, pentru fondul orfanal, de pensuni sau pentru alte așezăminte, cari sunt a se documenta de superioritatea bisericească, în lipsa acesteia de antistia comunității bisericesci, prin autenticarea fasiunii venitelor și speselor.

Sub II. 9 e a se calcula plata ce îngreunăză venitele parochului sub titlul ținării de capelan. Pentru ținerea capelanului se pôte socoti o sumă hotărâtă, dar nu mai mare de 500 corone, dacă autoritatea supremă bisericească (episcopul) testifică, că parochia e îndreptătită la întreținerea de capelan (ori capelani) și că posturile de capelani sistemisate, sunt de fapt ocupate. Din contră, dacă capelanul e aplicat numai pentru comoditatea parochului ordinar, pentru ajutorarea lui temporală, etc. sub acest titlu n'are loc subtrageră din venituri.

Sub II. 10 pôte fi pusă spre subtrageră suma de amortisare sub titlul de amortisare a împrumutului luat pe imobile, a rescumpărării de pământ, — în acel caz, dacă se adevărește, că împrumutul sau rescumpărarea de

pământ (földváltás) îngreunază imobilul aparținător dotațiunii parohiale, și dacă p a r o c h u l o plătește.

Acastă împrejurare este a se adevări cu accluderea copieii de pre hotărîrea de întabulare sau de pe estrasul cărților funduare, sau cu cărticică de plătire.

Mărimea sumei solvite de paroch ca interese și cuotă de amortisare pentru împrumutul întabulat pe imobile sau pentru răscompărare de pământ, este a se adevări, luând privire în fôia de emolumente originală, cu document dela antistia comunală, pe care îl autentică superioritatea bisericăscă.

Sub II. 11., la propunerea parochului pot fi puse pentru subtragere cheltuelile îngreunătoare a venitelor parohiale, sub titlul de pausal de întreținere de cai și spese de cărașie, — dacă adevărește, că depărtarea filiilor (parochiilor surori, prediilor, cătunelor), și numărul credincioșilor de acolo, motivază aceste spese.

Pentru câte o filie, (predie, cătun), pot fi socotite cel mult câte 100 corône, și după regulă numai în acele casuri, dacă filia cade dela matre la o depărtare de cel puțin peste 5 kilometri, și dacă credincioșii nu 's datori a presta înșiși în natură cărașia (ducerea cu căruța a parochului). Dar ori-câte filii ar aparține unei matre, totuși mai mult ca 400 de corône nu pot fi aduse în socotă pentru detragere la acest titlu. Esecpțional se pôte face abatere dela regula asta, dacă împregiurările esecpționale existente, de pildă dacă greutățile împreunate cu relațiunile locului, motivază această abatere. În fie-care cas special de acest fel, hotărește ministrul de culte și instrucțiune publică, la propunerea parochului, motivată și de superioritatea bisericăscă sau în lipsa acesteia, la propunerea antistiei comunității bisericesci.

Pausalul întreținerii de cai și spesele de cărașie, le stabilește, la așternerea motivată a parochului respectiv în comune mari și mici protopretorul, în orașe, primarul orașenesc.

Sub II. 12. pôte aduce parochul spre subtragere, acel venit al fondului de liturgii (misse) și de servicii divine, a căror îndeplinire e dator a o ceda altor parochi. Numărul liturgiilor și funcțiilor rituale de împlinit, le stabilește autoritatea supremă bisericăscă (episcopul).

Nu pot fi socotite acele spese, cari se țin de întreținerea personală (sau întreținerea casei) a parochului, precum nici spesele împreunate cu chivernisirea (economia) pământurilor sau cu ținerea în bunăstare a edificiilor parohiale.

Venitul curat rezultat după sumarea tuturor venitelor și speselor și subtragerea lor una din alta, parochul îl scrie cu litere și cu cifre și apoi subscrie tôte trei esemplarele de fasonare (a venitelor), iar autoritatea supremă bisericăscă, în lipsa acesteia antistia comunității bisericesci, le autentică.

§. 11. Dacă vre-un paroch, a cărui post parochial este avisat la întregirea de venit, nu voesce să reflecteze la întregirea venitului, sau dacă un atare post de paroch este vacant, — fasonarea venitului o mijlocește superioritatea bisericăscă, ér în lipsa acesteia antistia comunită-

ții bisericesci, și aceea este obligată a subscrie tôte trei esemplarele fasiunii.

§. 12. Superioritatea confesională, ér în lipsa acesteia antistia comunității bisericesci, examinază atât tabela (conspectul) de cualificație a parochilor, cât și fasionările referitoare la dotațiune, și după întregirea eventualelor defecte observate, le așterne ministrului de culte și instrucțiune publică.

Datele astfel subșternute, ministrul de culte și instrucțiune publică le ceusurază în mod definitiv, stându-i în drept a-și câștiga convingere despre corectitatea datelor și pe calea cercetării pornite cu reclamarea autorităților administrative.

La această cercetare în tot cazul este a se invita și preotul interesat; neprezentarea lui însă, nu pôte împedeca procedura administrativă.

§. 13. Abusurile comise la fasonarea venitelor și erogatelor, cad sub urmările dispozițiunilor penale din §. 11, al acestei legi.

§. 14. Venitul postului de paroch după intrarea în vigóre a legii despre întregirea venitelor parohiale, nu se mai pôte reduce din partea confesiunii fără conclucrarea preabilă a ministrului de culte și instrucțiune publică, și ori-ce creștere sau scădere a aceluia, în timp scurt posibil, dar cel mult în curs de 3 luni dela provenirea schimbării, este a se insinua ministrului de culte și instrucțiune publică pe calea autorității confesionale competente; sau în lipsa acesteia pe calea antistiei comunității bisericesci, sub sarcina urmărilor circumscrise în §. 14 al legii.

§. 15. Dacă sporirea venitului provine din luarea benevolă a unor sarcini din partea comunei bisericesci sau a singuraticilor, ori din astfel de fundațiuni circumscrise în punctul b. din §. 11 al legii, a căror venit din interese opresce fundatorul a se computa, întregirea venitului oferit de stat nu se pôte împuțina. În astfel de casuri documentele referitoare la sporirea venitului, superioritatea confesională, ér în lipsa acesteia antistia comunității bisericesci, le subscrie în copie autentică ministrului de culte și instrucțiune publică.

În cazul altui fel de sporire a venitului, partea ce trece peste mărimea sumei întregitoare legale, se sistază cu ziua primă a anului calendaristic, ce urmăză după provenirea creșterii.

Ori-ce schimbare în posturile parohiale provăzute cu venit întregit, provenită prin mörte, transferare, lipsire de dotațiune, sau cu privire la cualificația personală a parochului, grabnic, dar cel mult în curs de 3 luni, e a se insinua din partea autorității confesionale competente, în lipsa acesteia din partea antistiei comunității bisericesci, ministrului de culte și instrucțiune publică, sub urmările circumscrise în §. 16 al legii.

În cazul schimbării provenite în cualificația personală, trebuie arătate documentele privitoare la aceea, înțelegându-se de sine, că cei ce sunt din nou aplicați pe cariera preoțescă, sunt datori a subscrie tabela de cualificație de sub A) umplută și instruată în tötă întregimea ei.

Intru cât contra vre unui paroch s'ar ridica ori-când după așternerea rugării respective fasionării privitoare la întregirea venitului acusa pentru delict grav de imoralitate, nedemn de poziția lui, sau pentru atitudine dușmănoasă statului, sau s'ar aduce contra lui, respective contra parochului, ce se bucură deja de venitul întregit, sentință judiciară pedepsitoare dejudecătore, respective disciplinară, — superioritatea confesională, sau în lipsa acesteia antistia comunității bisericesci, de asemenea este datore a încunoștința despre acuză pre ministrul de culte și instrucție publice, pe lângă comunicarea datelor ce-i stau la dispoziție, respective a-i subșterne sentințele de judecare.

§. 17. Cólele rubricate de sub A) și B) le pune la dispoziție, în numărul trebuincios ministrul de culte și instrucție publică, la recercarea superiorității confesionale sau a antistiei comunității bisericesci.

§. 18. Contra decisiunilor de mai jos, aduse de ministrul de culte și instrucție publică, în cadrele procedurii normate în ordinațiunea presentă, sunt competente a-și valora dreptul de plângere înaintea judecătoriei administrative :

1. A u t o r i t a t e a c o n f e s i o n a l ă îndreptățită la procedura disciplinară contra parochului, și anume contra acelei decisiuni, prin care ministrul de culte și instrucție publică în contra decisiunii acestei autorități, care nu statoresce urmări dejudecătore, a denegat în sensul §§-lor 8. și 9 a legii, cuprinși în §§. 18 și 19 ai ordinațiunei presente întregirea venitului, respective a enunțiat detragerea întregirii de venit ;

2. P a r o c h u l contra acelei decisiuni, prin care ministrul de culte și instrucție publică de sub titlul tăinuire a sporirii venitului statoresce față de paroch pedepsa stabilită în §. 14 al legii (ordin. §. 14) ;

3. P a r o c h u l, precum și altă p e r s o n ă o f i c i a l ă responsabilă pentru corectitatea fasionărilor, contra celui decis, prin care ministrul de culte și instr. publică enunță contra parochului, sau contra altei persoane oficiale, pedepsa statorită în §. 13 al legii, atinsă și în §. 13 al ordinațiunei presente.

În toate aceste casuri conform art. de lege XXVI : 1896, §. 94 — este a se subșterne resp. înainta ministrului de culte și instrucție publică, plânsórea în timp de 30 de zile dela primirea însciuințării despre decisiunea protestată.

Budapesta, 24 Octombore n. 1898.

*Dr. Wlassics Gyula m. p.*

*Lukács László, m. p.*

## Predică

*despre dragostea către D-đeu și către deaprópele.*

Pentru Dumineca 25-a după Rosalii.

„Să iubesci pre Domnul Dđeu tđu din tótá inima ta, și din tot sufletul tđu, și din tótá virtutea ta, și din tot cugetul tđu ; ér pre de-aprópele tđu, ca însu-ți pre tine“. (Luc. c. X., v. 27).

**Iubiților creștini !**

Mântuitorul nostru Isus Christos sub tot decursul diregătoriei sale de învățatoriu, dóră despre

nici un lucru n'a cuvântat de atâtea ori de câte ori a cuvântat și învățat despre dragostea evangelică.

El nu îndemna numai pre învățaceii sei la practicarea acestei virtuți, ci ori și cui, fie fost acela din popor, dintre farisei séu dintre legiuitori, decât l'a întrebat, care este porunca cea dintáiu din lege și care este condițiunea mántuirii, a răspuns, că dragostea ; dar pentru a delátura ori-ce indoélá, totdeuna a adaus, că dóue feluri de dragoste se recere și anume : dragostea către Dumneđu și dragostea către de-aprópele. De aceea, când l'a ispitit pre El un legiuitoriu întrebându-l : „Învătătoriule ! ce să fac, ca să moscenesc vieța de veci ?“ (Luc. c. X, v. 25) i-a đis lui : „Să iubesci pre Domnul Dumneđu tđu din tótá inima ta și din tot sufletul tđu, și din tótá virtutea ta, și din tot cugetul tđu ; ér dre pe-aprópele tđu, ca însu-ți pre tine“. [Luca c. X, v. 27].

Astfeliu dragostea către Dumneđu și către deaprópele este neîncungiurat de lipsă pentru dobândirea vieții fericirii vecinice.

În cuvântarea mea de astăzi iub. cr. voiese a vă vorbi întâiu despre dragostea către Dumneđu și apoi despre dragostea către aprópele.

Deci Vě rog să fiți cu ascultare și cu luare aminte !

### I.

Adevérata dragoste séu iubire către Dumneđu stă nu numai din o sêmțire vieie a inimei, ce e în stare a ne mișca până la lacrimi, ci aceea să arată mai virtos în nobila stáruință de a implini totdeauna și între tóte împrejurările vieții nóstre voia lui Dumneđu și a ne întocmi modul de lucrare amésurat orénduelilor pré bunului, pré înțeleptului și pré sântului nostru Párinte ceresc.

Noi numai atunci putem đice cu drept cuvânt, că iubim pre Dumneđu, decât ne vom cugeta cu bucuriá la densus ; decât vom privi adeseori la însușirile Sale desévérșite, la atotpotința și atotînțelepciunea Sa ; dacă vom privi la bunátatea Sa nemárginită, la sântenia și dreptatea Sa ; dacă vom stáruí tot mai mult a-l cunósce și a pázi poruncile Sale vecinice ; dacă mai pre sus de tóte vom dori dobândirea grației Sale párintesci și dacă de nimic nu ne vom teme mai mult, decât de mánia și osánda Lui cea dréptá. Precum pruncul cel bun, carele 'și iubescce párinții, caută prilegiu de-a li face bucurie și-sé nisuesce a-'și cásciga și asecura iubirea lor prin ascultare și purtare cuvincióasă, ferindu-se totdeuna de-a li cáusa vre-o supárare : astfeliu iub. cr. trebuie să ne purtám și noi față de párintele cel mai bun, față de „Tatál nostru, carele este în ceriuri“.

Adevérata dragoste, adevérata iubire către Dumneđu să arată prin fapte ; deci noi numai atunci vom dovedi, că iubim cu adevérat pre Dumneđu, decât ne vom folosi de tótá ocasiunea de-a sévérși

fapte bineplăcute Lui și dacă pe lângă toate greutățile, ce le-am întimpina, vom împlini cu punctualitate poruncile Sale. Acesta este semnul caracteristic semnul cel mai adevărat al iubirei adevărate către Dumnezeu, ceea-ce se întărește chiar prin cuvintele Mântuitorului nostru Isus Christos când țice: „cel ce are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubesc“. [Ioan c. XIV, v. 21].

Isus Christos de bună samă, că a iubit pre Părintele ceresc; dar ore în ce chip și-a arătat El dragostea acesta? Acesta iub. cr. a arătat'o El prin împlinirea cea mai conștientă a voinței Sale dumnezeiești. El vorbea totdeauna cu cea mai mare venerațiune despre chemarea, ce i-a incredințat'o Tatăl: de-a lumina, de-a învăța și prin cuvântul lui Dumnezeu, prin învățăturile despre adevăr și dreptate a ferici neamul omenesc. Cu un zel învăpăiat și neînvins, cu o răbdare neostenită propovăduia și lăția Isus învățătura evanghelică, învățătura mântuirii adusă cu sine din ceriuri; El n'a cruțat nici o ostănelă, n'a cruțat nici o jertfă, pentru-că în cele din urmă s'a jertfit chiar pre sine, și-a jertfit viața Sa cea scumpă, numai ca prin acesta să ne câștige nouă mântuirea, împlinind astfel voința cea sântă a Tatălui Său ceresc. Ore putem noi afla o esplicare mai lămurită și mai frumoasă despre iubirea, despre dragostea către Dumnezeu, decât ceea-ce ni-o dă însuș Isus prin exemplul său propriu vrednic de urmat?

Dar cu câtă iubire suntem dători lui Dumnezeu?

Noi dătorim iubire tuturor, celor-ce ni-au făcut bine și acesta iubire trebuie să fie cu atât mai mare, cu cât mai mari au fost binefacerile, de cari ne-am împărtășit. Care este însă cel mai mare binefăcătoriu al nostru? Cui, datorim noi mulțămită pentru aceea ce suntem și pentru cele ce le avem? Cine este acela, care ne susține și ne hrănește cu pâinea cea de toate zilele? care ne procură atâtea bucurii și plăceri? care ne conduce pe calea mântuirii vecinice, care ne chiamă la fericirea vieții de veci și ne împărtășește cu iubire nemărginită de mijlocele de lipsă, de darurile sale bogate, prin cari putem să dobândim aceea fericire cerescă? Cine altul revarsă asupra noastră atâtea bunătați, decât Dumnezeu „Domnul puterilor“? Cum trebuie deci să-l iubim? — De sigur, că pre Dumnezeu, trebuie să-l iubim mai pre sus de toate. Pentru aceea nu ni este ertat a pune mai mare preț pe bunuri vremelnice și pe grația omenilor, decât pe grația lui Dumnezeu; mai bine să jertfim tot ce avem aici pe pământ: avere, onore și chiar și viața, decât să lucrăm în contra voinței Sale dumnezeiești.

Așa să se arete dragostea noastră către Dumnezeu, către „Părintele luminilor“, dela care vine totă darea cea bună și tot darul desăvârșit.

## II.

Porunca a doua din lege ce sună: „Să iubesci pre de-apropoalele tău, ca însu-ți pre tine“, „ce voesci să-ți faci omenii, fă-li și tu asemenea“, — este scrisă cu litere neșterse în inima fie-căăui om;

la acesta ne învață cărțile sfintei Scripturi, cărțile vechiului și noului Testament; la acesta ne îndemnă cu deosebire Isus Christos. — Dar dragostea către de-apropoalele este strîns legată de dragostea către Dumnezeu. Sântul Ioan ev. țice în cartea sa primă: „Cel-ce iubesc pre Dumnezeu, să iubească și pre fratele său“. [I. Ioan c. IV, v. 21] și ăra: „De țice cineva, că iubesc pre Dumnezeu, ăr pre fratele său urăsc, mincinos este; căci cel-ce nu iubesc pre fratele său, pre care l-a văduț, cum pôte să iubească pre Dumnezeu, pre care nu l-a văduț“? [I. Ioan c. IV, v. 20].

Părintele ceresc ne dă și aci esemplul cel mai înălțătoriu, căci El iubesc pre toți omenii fără deosebire. El revarsă rațele binefăcătoare ale sôrelui dătătoriu de viață atât asupra celor buni, cât și asupra celor răi și nevrednici; El trimite ploie aducătoare de roduri și pentru cei drepti și pentru cei nedrepti. Astfeliu iub. cr. suntem și noi dători a fi cu bunăvoință și cu dragoste creștină față de tot omul, conlucrând la binele și folosul fie-căruia și înaintând după putință fericirea vremelnică și vecinică a tuturor de o potrivă.

De aci urmăză, că și dragostea creștină către de-apropoalele trebuie să se arete și să se devedescă prin fapte; ea cere dela noi, că pre cei sătoși să-i adăpăm, pre cei flămânđi să-i săturăm, pre cei goi să-i îmbrăcăm și așa mai departe după cum țice sânta Scriptură: „De va fi fratele său sora goi și în lipsă de hrana cea de toate zilele și va țice lor cineva dintre voi: Mergeți în pace, încălđiți-vă și vă săturați, însă voi nu le-ați da cele de trebuință trupului ce folos ar fi?“ (Iacob II, v. 15, 16).

Samarinénul îndurat din s. Evangheliă, de astăzi nu numai că a sêmțit compătimire cu omul, ce cădușe în mânilor tâlharilor, „cari desbrăcându-l și rănindu-l s'au dus lăsându-l abia viu, (Luc. c. X, v. 30), ci făcându-i-să milă de dînsul „a legat ranele lui, turnând oleu și vin; și puindu-l pe dobitocul lui, la dus la o casă de ospeti, și a purtat grijă de el“. (Luc. c. X, v. 34). Deci aceea încă nu e dragostea către de-apropoalele, decă am fi numai cu bunăvoință față de dînsul și n'am grăbi totodată și întru ajutoriuul său când se află în lipsă ori primejdiă. Isus din iubire către neamul omenesc și-a jertfit viața. Tocmai așa și noi să nu ne spăriăm de greutăți, de jertfe, de premejduirea vieții noastre când avem să împlinim o dătorință creștină, dătorința dragostei către de-apropoalele.

În fine dragostea noastră către de-apropoalele trebuie să se estindă asupra tuturor omenilor din lume, pentru-că tot omul eate făcut după tipul și asemănarea lui Dumnezeu; tot omul este un răscumpărat al-lui Isus Christos, este fratele nostru chemat la fericire întocmai ca și noi. Ori și cine ar avea lipsă de sprijinul nostru, fie el ovreu ori păgân, fie vecin ori străin, fie prieten ori neprieten, fie em bun ori rău, dători suntem să-l ajutăm, pentru-că este de-a-

própele nostru. Părintele ceresc împărtășese pe toți ómenii de binefacere Sale, căci pentru toți resare mândrul sóre cu razele sale luminoase, pentru toți trimite plóia și pentru toți dă ródă pământului, deci nóuë se ne fie óre ertat a face deosebire între ómeni și se nu fim cu dragoste cátră toți?

Samarinénul s'a îndurat de un Jidov, care i-a fost nepretenul sêu și i-a mântuit vieța sa. Drept aceea și nóuë ca creștini cu atât mai puțin ni este ertat de-a ne retrage dela împlinirea datorinței de dragostea creștinéscă cátră de-aprópele, fie acela străin ori nepreten sêu alt om nevrednic de ajutorul nostru, pentru-că și Mântuitorul nostru Isus Christos a ăis, că decă voim se fim fii adevérați ai Tatălui nostru cel din ceriuri, atunci trebuie se iubim chiar și pre vrășmașii nostri.

Deci iubirea cátră Dumneđeu și cátră de-aprópele este iubiților creștini cea dintâi și cea mai de căpetenie datorința morală a nóstră. Inse nici iubirea cátră Dumneđeu, nici iubirea cátră de-aprópele nu pot susta de sine, ci aceste améndouë la olaltă adecă împreunat practicate pot servi de o adevérată virtute ce împodobesce atât de frumos pe omul creștin.

Sé ne infrumșetăm deci cu acésta podóbă, sé ne deprindem în acésta virtute și sé nutrim în inimile nóstre focul sânt al dragostei evangelice cátră Dumneđeu și cátră deaprópele ca sé ne învrednicim de fericirea vieții de veci și de cununa nevescedită a împărăției ceresci. Amin!

Brașov în 1/13 Noemvre 1898.

*Nicolau Fizeșanu,*  
preot militar.

## D I V E R S E.

\* *Alegeri pentru Congres.* La Brașov, a fost ales de cátră colegiul electoral preotesc, ca deputat din cler la congresul național bisericesc electoral, care va alege pe noul metropolit, — P. O. D. protopresbiter al Treiscaunelor *Dimitrie Coltofeanu.*

— La Deva a fost ales P. O. D. protopresbiter al tractului Hațeg Titu V. Gheaja.

— La Mediaș a fost ales P. O. D. asesor consistorial *Zaharie Boiu.*

— La Alba-Iulia a fost ales D. *Sergiu Medean,* protopresbiter, Sebeș.

— La Ilia P. O. D. *Avram S. Pécuarariu* adm. protopresb. Dobra.

— La Făgăraș P. O. D. *Ioan Dan* protopop onorar în Zernești.

— La Cluj P. O. D. *Paul Roșca* protopresbiter în Fizeș-Sâmpetru.

— La Câmpeni P. O. D. *Romul Furduiu,* protopresb. Câmpeni.

— La Deș, P. O. D. *Geodor Herman* protopresb. Deș.

— La Sibiu, P. O. D. *Dr. Remus Roșca* dir. sem. în Sibiu.

\* *Concurs Uterariu.* Reuniunea învățătorilor români gr. or. dela școléle confessionale din diecesa Caransebeșului prin acésta publică concurs cu premiul „Sofia și Ștefan Antonescu” de 50 fl. pentru

cel mai bun Abecedariu și de 100 fl. pentru cea mai bună Gramatică românéscă pentru școléle poporale elementare, partea etimologică.

\* *Magazin de bucate.* În 26 Octomvre (7 Noemvre) s'a făcut sântirea „Magazinului fondului de bucate din Bodesci, un frumos edificiu care face fața comunei. Actul sântirii sa sêvârșit prin Prea O. Domn protopresbiter al Ienopolei, Constantin Gurban asistat de preoții: *George Lupșa, Ilie Ilica, Cornel Lazar Nicolae Dragancea și Alexandru Nica,* cu o rară solemnitate. Cântările atât la liturgiă cât și la actul sântirii le-a esecutat în quartet corul plugarilor din Bodesci sub conducerea învățătorului lor *Nicolae Boscaiu.* După actul sântirii părintele protopresbiter *Constantin Gurban* a ținut o frumoasă cuvântare a arêtat însemnătatea fondurilor bisericesci de bucate și binefacerele acestora pentru popor.

La prânzul festiv a luat parte peste 100 persoane. S'a ținut mai multe toaste. Pentru *George Lupșa,* ca înființatorul fondului, pentru dl prot. *Gurban,* pen'ru *Almay* etc. Tênerul proprietar *Olivér Almay* pentru prosperarea fondului și pentru popor, făcênd cu acésta ocaziune solemnă declarație că în tot anul cât va sta familia *Almay* va contribui cu un ajutor de 1 șinic de grâu în favorul fondului. Sêra a urmat Concert și petrecere cu joc.

*Reuniunea învățătorilor români dela școléle poporale conf. ortodoxe din protopopiatele aradane I—VII.*

Nr. 330,898.

## Convocare.

Pentru luarea dispozițiunilor necesare întru desvoltarea afacerilor reuniunii, convocăm prin acésta la ședința ordinară pre toți membrii comitetului central pe ziua de **12/24 Noembre a. c.** Ședința se va ține în sala cea mică a seminariului diecesan, precis la **10 óre a. m.**

Arad, 5/17 Noembre 1898.

*Prof. T. Ceontea,*  
președinte.

*Iosif Moldovanu,*  
secretar.

## Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan temporal la parochia ort. rom. s. *Ilie* din *Timișóra-Fabric,* se escrie concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în fôia diecesană „Biserica și Școla”.

Dotățiunea se compune; 1) din relutul sesiunei parochiale de 420 fl. anual, care se plătesce regulat și lunar decursiv, o parte rezervată, de anual 190 fl. După trecerea din vieța a preotului (paroch) concernent, relutul întreg îl va beneficia capelanul ales; 2) stola usuată, prețuită în cel puțin 120 fl.; 3) birul preotesc dela 120 de căși respective familii, ce aparțin la parochiă a fl. anual 120 fl.; 4) din venitul stolar al parochiei ppresbiterale la casul de suplinire  $\frac{1}{3}$  parte; ceea ce subsuméză inse o stipulare particulară între P. O. Domn ppresbiter-paroch și între capelanul ales; 5) din partea comunei bisericesci un ajutor anual de 50 fl., în număr, numai pe durata capelăniei. Vêduva capelanului reposat *T. Vaida* are drept la competența viduală, pe un an de zile. — Alesul are să priméscă asupra sa obligamêntul, ca să provadă regulat și permanent serviciul divin public în biserica s. *Ilie.*

Parochia fiind de classa primă, dela competenți se cere cvalificațiunea prescrisă în §. 15 lit. a) a Regulamentului pentru parochii. În cât nu s'ar presenta inse recurenți destui cu cvalificațiune pentru parochii de classa primă, se vor admite la candidare și recurenți cu cvalificațiune de classa a doua.

Recursele sunt a se înainta în termenul de sus la P. O. oficiu ppresbiteral în Timișoara (Fabric). Reflectanții vor avea să se prezente în vre-o Duminică ori sârbătoare în s. biserică dela s. Ilie, cu observarea §-lui 18 din Regulamentul pentru parochii, spre a-și arăta desteritatea omiletică și rituală.

Din ședința comitetului parochial, ținută în Timișoara-Fabric, la 3/15 Noembrie 1898.

Comitetul parochial,

Cu consensul ppresbiter. tractual: Dr. TR. PUTICI, m. p.

—□—

Să scrie concurs pe parochia ort. rom. de a III-a clasă Buhani situată în protopresbiteratul Butenilor, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia diecesană „Biserica și Școala” pe lângă emolumentele stipulate de comitet la 440 fl. v. a. și anume a) usufructul sesiunii 220 fl.; b) cortelul și grădina 80 fl.; c) birul usat 70 fl.; d) stolele usuete 70 fl. Petițiunile intitulate subsemnatului comitet, au a se adresa Oficiului protopresbiteral în Buteni (Butyin) cottul Arad, sub durata termenului susexpus.

Se noteză cum-că preotesa Magdalena Dancu ved. Saben beneficiază  $\frac{1}{2}$  de toate emolumentele preoțesci, până la aniv. s. prof. Eliă, anul proxim venitoriu (20 Iuliu st. v. 1899).

Comitetul parochial.

Ioan Munteanu, m. p. Pavel Ageu, m. p.  
adm. par. președ. inv. notar.

În conțelegere cu mine: IOAN MORARIU, m. p. adm. protopresbiteral.

—□—

Pentru deplinirea definitivă a stațiunii învățătoresci dela școala gr. or. română confessională din Babșa protopresbiteratul Belințului, se scrie concurs cu termen 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele anuale sunt: 1 Bani gata 170 fl.; 2. conferința 10 fl.; 3. pașal de scris 10 fl.; 4 40 metri lemne din care are a se încălzi și sala de învățământ 60 fl.; 5. trei (3) jugere pământ a 15 fl. = 45 fl.; 6. În naturale 50 metri bucate respective 30 Hl. jumătate grâu, jumătate cucuruz prețuit 137 fl. 50 cr.; 7. Dela fie-care înmormântare 20 cr.; 8. Quartir liber cu intravilanul pe care se află sala de învățământ, precum și grădina de afară a bisericii nou edificată.

Recursele cuvincios ajustate se se trimită Prea Onoratului Domn Iosif Grădinariu protopresbiter în Belincz, având recurenții în vr'o Duminică ori sârbătoare a se prezenta în biserică locală spre ași arăta desteritatea în tipic și cântările bisericesci.

Recurenții cu pregătiri mai înalte vor fi preferiți.

Comitetul parochial.

Cu scirea mea: IOSIF GRĂDINARIU m. p. ppbiter.

—□—

Pe baza concludului Preaven. Consistoriu metropolitano Nr. 197. M. și a ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan Nr. 5223/898 se scrie concurs pentru deplinirea parochiei administrate de presbiterul Georgiu Eragea din Macea, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu această parochie sunt: una sesiune pământ arătoriu, birul și stolele usuete, — car toate — amesurat concludului de sus al Preaven. Consistoriu metrop., — dau venitul recerut la o parochie de clasa I.

Dările publice le va suporta alegendul din al său propriu.

Recursele ajustate amesurat normativelor noastre în vigore, și adresate comitetului par. din Macea, se se trimită subscrisului protopresbiter în Chișineu (Kisjenö, Arad), ér pentru ca se-și arête recurenții dibăcia în oratorie și cele rituali, au se se prezenteze în s. biserică din loc, cu observarea celor ce dispune Regulam. pentru parochii la § 18.

Macea, 14/26 Octomvire 1898.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: DR. IOAN TRAILESCU, m. p. protop.

—□—

Pentru îndeplinirea postului de învățător la școala elementară gr. or. română din comuna Pecica rom. în urmarea pensiunării veteranului învățător Ioan Ardelean, în locul căruia s'au promovat prin decisiu comitetului parochial Ioan Efticiu învățător-director pentru clasele a IV, V. și a VI-a pe lângă salariul și beneficiile ce le-au avut acesta, prin urmare se scrie concurs pe postul avut al învățătorului Ioan Efticiu cu clasele I. II. și a III-a punend termenul de alegere pe 8/20 Noemvire 1898.

Emolumentele legate cu acest post sunt următoarele: 1, salariu anual în bani solviți pe pătrăr înainte 300 fl.; 2) pentru cvartir 100 fl.; 3) pentru lemne din care se va încălzi și școala 50 fl.; 4) pentru conferințele învățătoresci 10 fl.; 5) pentru curățirea și încăldirea școlii 20 fl.; 6) dreptul cvinevenal la timpul său 50 fl.; 7) pământ arătoriu numit grădină de sub vii dela  $\frac{2}{4}$  ses. estravilan  $1\frac{1}{2}$  juger cu venit de 30 fl.; 8) altă grădină de legumi din prundul Mureșului cu venit de 10 fl.; de tot 570 fl.; érá pentru înmormântării până la 7 ani 50 cr.; mai sus de 7 ani 1 fl. și dusul la biserică 2 fl.; parastas 50 cr. și așa ca venite sperative 30 fl.; la olaltă 600 fl.; alegendul învățător are a ținé și cantoratul din strană.

Doritorii de a ocupa acest post. sunt poștiți a-se prezenta în vre-o duminică la biserică spre a-și dovedi desteritatea în cântări și tipic, recursele cu documintele recerute și testimoniu de ecalificațiune, să le subscernă până la termen protopopului tractual ca inspector de școle în Arad.

Dat din ședința comitetului parochial ținută la 27 Septemvire (9 Octomvire) 1898.

Alexa Igrışan, m. p.  
președ. comit. paroch.

Ioan Efticiu, m. p.  
not. com. paroch.

—□—

Se scrie concurs pentru stațiunea învățătorescă din Dezna, comitatul Aradului protopresbiteratu Butenului cu termen de alegere pe 15/27 Noemvire a. c.

Salariul e următoriu: a) În bani gata 147 fl.; b) 8 cubule grâu și 4 cubule de cucuruz; c) 12 orgii de lemne; d) 8 jughere pământ arătoriu; e) Quartir și grădină de legumi; f) spese la conferințele învățătoresci.

Recurenții își vor substerne recursurile proveđute în înțelesul statutului organic și a normelor de învățământ pe calea oficiului protopopesc din Buteni (Butyin), având a se prezenta în cutare-va Duminică ori sârbătoare în sânta biserică spre a și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dezna în 11/23 Octomvire 1898.

Din ședința comitetului parochial.

Zacharia Milian, m. p. Terenție Costea, m. p.  
preș. com par. not. adhoc.

În conțelegere cu mine: IOAN MORARIU, adm. prot. și inspect. de școlă.

—□—